

Sabima kartleggingsnotat 14-2018

Insektkartlegging på Hvaler i 2018

Av Thor Jan Olsen

HVALER – ALLTID MULIGHETER FOR NYE OVERRASKELSER!

BAKGRUNN

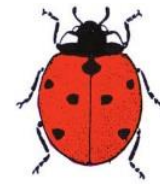
'Hvaler er en svært interessant kommune sett fra entomologisk synspunkt. I mange år har innsamlinger vist at det befinner seg et stort antall rødlistede og sjeldne insektarter i denne øygruppen. Dette er bakgrunnen for at det – i samarbeide med Hvaler kommune og Ytre Hvaler Nasjonalpark – ble startet innsamlinger av materiale på steder der det tidligere ikke har vært foretatt større kartlegginger. Dette prosjektet ble startet i fjor, og fortsatte i 2018.

Emneord: kartlegging, øyer, tørke, biomangfold

GEOGRAFISK OMRÅDE

Innsamlingene i 2018 har blitt foretatt på flere steder.

- a. SANDHOLMEN på Vesterøy
- b. VAUER på Vesterøy

har vært mest undersøkt. I tillegg har det vært undersøkt noe på

- a. Tredalen på Spjærøy – og
- b. Kjølbo på Kirkøya, i forbindelse med Norsk entomologisk forenings samling på Tredalen.

På funnlister vil det derfor bli markert hvor de enkelte arter ble funnet.

METEOROLOGISKE FORHOLD 2018

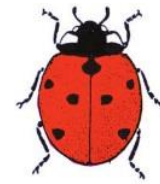
Sommeren 2018 ble svært tørr, og temperaturen var relativt høy gjennom hele innsamlingsperioden. Dette førte til problemer for mange arter, blant annet slet bier, humler og andre pollenspisere på grunn av at mange blomsterarter visnet eller manglet helt.

METODER

SANDHOLMEN

I fjor ble det blant annet funnet en spennende flue på Sandholmen, og det ble forsøkt å finne den i år også. Det var en båndflue som lever på SUMPDYLLE (*Sonchus palustris*) (pers. mld. Terje Jonassen) Nærmere opplysninger om denne vil følge i egen artikkel.

I år ble det stort sett kun gjort håvfangst i dette området

VAUER

I samarbeide med grunneier Ole Martin Martinsen ble det satt opp to malaisetelt i Vauerområdet. Dette ligger nær opptil grensen til Ytre Hvaler nasjonalpark. Det ene teltet ble satt opp mellom eng og skogkledt skråning med bl.a. eik og osp. Her ble det funnet f.eks geithams (*Vespa crabro*), ospeglassvinge (*Sesia apiformis*) og øresikade (*Ledra aurita*).

Det andre teltet ble plassert lenger opp i fjellskråningen, det det ikke ble funnet de store mengdene arter, selv om det ble samlet en del fluer som er sendt til identifikasjon.

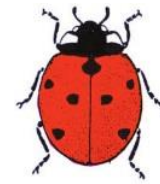
TREDALEN

NEFs samling 15.-17. juni ga mange muligheter til å oppsøke kjente lokaliteter og se etter sjeldne arter som var funnet der tidligere. Samtidig kunne man samle i områdene rundt Tredalen, som ikke har vært mål for særlig innsamlingsvirksomhet tidligere. Det ble ikke funnet større antall arter, men det ble funnet en del veiveps og småbier som skal identifiseres.

KJØLBO

Midt på Kirkøya, ved Kirkøya kirke, ligger gården Kjølbo, som nå mest benyttes som feriested. Det ble innhentet tillatelse til å samle på eiendommen, og det ble samlet en del fluer, humler, bier og sommerfugler. Varmen og den langvarige

tørken hadde ført til at det var lite blomster på den store enga, og det var derfor ganske sparsomt med flyvende insekter.

REISEOVERSIKT

28. april var det samling for NINAs «humlekartleggere», dette fant sted på Kirkøya, der det også var mulighet til innsamlinger på Storesand – et kjent sandstrandområde.

15.-17. juni hadde NEF samling for entomologer på Tredalen, der formålet var å kartlegge mest mulig av Hvalers insektfauna, knytte kontakter og inspirere deltakerne.

For øvrig har det blitt foretatt fem turer til Vauerområdet for å tømme malaisefeller, alltid kombinert med noen runder med insekthåv i interessante områder.

UTSTYR OG ØKONOMI

Innsamlinger vil alltid forårsake utgifter. Utstyr blir slitt, transport er kostbart, og en gang i mellom forsvinner feller, eller de ødelegges. Det kan skje ved at uvedkommende ønsker å sabotere undersøkelsene, eller på grunn av naturkreftenes påvirkning. Denne gang var det sterk vind som ødela et malaisetelt – muligens kombinert med et dyr eller lignende som har tråkket gjennom teltduken. Uansett, ett telt er ikke lenger brukbart etter sommerens fangstperiode, da mye av teltet er revet i stykker.

OPPSUMMERING

Årets innsamlinger på Hvaler har vært en varm og tørr opplevelse. Samtidig er det alltid spennende å se hva som dukker opp i disse områdene. Artslister vil etter hvert bli lagt til denne korte rapporten. **Øresikaden (Ledra aurita)** er den eneste arten vi i 2018 umiddelbart fant på rødlistene – som **NT – Nær truet**. Det skulle likevel være en god indikator på hva vi kan forvente å finne ved nærmere studium av fangsten. En samlet liste over samtlige Hvalerfunn 2017-2018 er under utarbeidelse.

TAKK

Takk til Sabima for økonomisk støtte til prosjektet.

Takk også til grunneier Ole Martin Martinsen på Vauer for tillatelse til innsamling på hans eiendom.